

Suurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen valtionavustukset 2024-2025

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom käynnistää julkisen henkilöliikenteen valtionavustushaun 2024-2025 suurille kaupunkiseuduille. Traficom myöntää suurille kaupunkiseuduille joukkoliikenteen valtionavustusta valtion talousarvion momenttien 31.20.55 (2024) sekä 31.20.21 (2025) perusteella. Valtionavustuksen myöntämistä säätelee valtionavustuslaki (688/2001) sekä valtioneuvoston asetus liikenteen palvelujen valtionavustuksista (509/2018).

Haettava valtionavustus

Suurten kaupunkiseutujen valtionavustuskohteena on vuosille 2024 ja 2025 maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskevien aiesopimusten (jäljempänä MAL-sopimus) mukainen julkisen henkilöliikenteen palveluiden rahoitus.

Liikennepalvelulain 181§ määrittelee palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset. Suuria kaupunkiseutuja ovat valtioneuvoston asetuksessa liikenteen palvelujen valtionavustuksista (509/2018) määritellyt Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä sekä Oulun, Tampereen ja Turun kaupunkiseudut.

Valtionavustusten myöntökohteet

Valtionavustuksen edellytyksenä on, että avustus kytketään voimassa oleviin MAL-sopimuksissa sovittuihin liikenteen palvelujen kehittämistoimiin. Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun kaupunkiseutujen MAL-sopimuksissa julkisen henkilöliikenteen rahoitusosuudet on määritelty vuosille 2024-2027.

Valtioneuvoston asetuksen (509/2018) mukaisesti valtionavustusta voidaan myöntää enintään 50 prosenttia palvelusopimusasetuksen mukaisen liikenteen ostoista (jäljempänä PSA-liikenne), julkisen palvelun velvoitteesta maksettavasta korvauksesta sekä liikenteen palvelujen kehittämisestä aiheutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.

Julkisen henkilöliikenteen palveluissa valtionavustuksen vuosien 2024 ja 2025 myöntökohteena on ainoastaan PSA-liikenteen ostojen nettokustannukset.

Myönnettävän valtionavustuksen määrä on sidoksissa MAL-sopimuksessa sovittuun rahoitustasoon.

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan Traficomilta näiden ohjeiden mukaisesti. Hakemuksessa tulee ilmoittaa haettava euromääräinen valtionavustus PSA-liikenteeseen. Hakemus sisältää seuraavat dokumentit:

- Hakulomake ja nimenkirjoitusoikeus, liite 1
- Joukkoliikenteen **talousarvio 2024 sekä 2025** sisältäen PSA-liikenteen hankinnan kokonaismenot (bruttokustannukset), lipputulot ja muu tulorahoitus sekä niiden perusteella laskettu joukkoliikenteen nettorahoitus koko toimivalta-alueen osalta
- Vuoden 2024 toteutuneet PSA-liikenteen taloustiedot

Kaikki kustannukset tulee esittää ilman arvonlisäveroa.

Valtionavustushakemus liitteineen tulee toimittaa **viimeistään 7.4.2025 kello 16.00** mennessä sähköpostilla osoitteisiin kirjaamo@traficom.fi ja joukkoliikenne@traficom.fi. Sähköpostin otsikkona tulee olla "Suurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen valtionavustushakemus 2024 ja 2025".

Hakemus on toimittava allekirjoitettuna dokumenttina. Hakemuksen allekirjoitukseen ja nimenkirjoitusoikeuden todentamiseen käytetään liitettä 1.

Avustuspäätökset ja hakemusten arviointi

Hakijoille tehdään valtionavustuspäätös PSA-liikenteeseen vuosille 2024 ja 2025 hakemuksen ja MAL-sopimusten perusteella.

Arvio avustuspäätösten valmistumiselle on huhtikuu 2025.

Avustuksen maksaminen sekä seuranta, valvonta ja raportointi

Valtionavustus maksetaan vuosittain yhdessä osassa PSA-liikenteeseen liittyvien tietojen toimittamisen jälkeen.

Valtionavustuksen kohteena olevasta PSA-liikenteen ostoista tulee toimittaa vuosittain jälkikäteen seuraavat selvitykset:

- **PSA-liikenteen toteutuneet taloustiedot** eli tilinpäätös tai vastaava talousdokumentti, joka sisältää PSA-liikenteen hankinnan kokonaismenot (bruttokustannukset), lipputulot ja muu tulo-rahoitus sekä niiden perustella laskettu joukkoliikenteen nettora hoitus. Vuoden 2024 tiedot voi toimittaa jo valtionavustushakemuksen yhteydessä tai erikseen ilmoitettuun päivämäärään mennessä (liite 1)
- **Joukkoliikenteen suorit tiedot Trafcomin erillisohjeistuksen mukaisesti**. Traficom on pyytänyt joukkoliikenteen kysyntä- ja tarjontatiedot vuodelta 2024 erillisellä kyselyllä helmikuussa 2025. Tietojen toimittaminen on edellytys valtionavustuksen maksamille. Vastaava kysely toistetaan alkuvuodesta 2026 vuoden 2025 tietojen osalta.

MAL-sopimuksen toimenpiteitä seurataan valtionavustusmenettelyn lisäksi osana MAL-sopimusten seurantamenettelyitä.

Asiaa koskeva lainsäädäntö

Julkisen henkilöliikenteen valtionavustuksiin sekä sen hakemiseen ja myöntämiseen liittyvä lainsäädäntö:

- Laki liikenteen palveluista (320/2017)
- Valtionavustuslaki (688/2001)
- Valtioneuvoston asetus liikenteen palvelujen valtionavustuksista (509/2018)

Lisäksi valtionavustuksen myöntämistä ohjaa valtion talousarvio sekä sen kirjaukset.

Liitteet

Liite 1: Hakulomake ja nimenkirjoitusoikeus

Lisätietoja

Lisätietoja valtionavustuksesta ja sen hakemisesta antaa erityisasiantuntija Toni Bärman (toni.barman@traficom.fi P. 029 534 6764)